

Wie doet de afwas?

Zondag 17 juli 2022, Christus Triumfatorkerk

Voorganger: ds. Jaap van den Akker

Lezingen: Lucas 10: 3-42

KOMEN

- Welkomstwoord
- Aanvangslied 'Here Jezus, om uw woord' (Lied 314: 1 en 3)
- Moment van Stilte
- Begroeting en bemoediging
- Psalm van de zondag: Psalm 24: 1, 2 en 3
- Kyriëgebed
- Glorialied: 'God in den hoog' alleen zij eer (Lied 302: 1 en 3)

WOORD

- Met de kinderen

Gebed

Gesprek/verhaal: Gelijk en toch anders!

Lied met de kinderen: via de beamer: 'Iedereen is anders'

(<https://www.youtube.com/watch?v=NZ9CfApP-f4>)

- Schriftlezing Lucas 10: 38-42
- Lied 'Kom zing het lied van Eva' (Lied 738: 1, 3 en 4)
- Preek

Wat een opmerkelijk verhaal.

Marta en Maria. Het is een kort verhaaltje dat zo maar opeens opduikt in het Evangelie volgens Lucas. Het staat ook op een bijzondere plek. Direct na de gelijkenis van de Barmhartige Samaritaan en vlak voor het Onze Vader.

Het is me uit het hart gegrepen, omdat het zo herkenbaar is. Je bent een weekend weg met de familie en het zijn altijd dezelfde die de tafel dekken en de afwas doen. Of je herinnert je nog hoe dat thuis ging. Op het moment dat er iets gedaan moest worden dan was je broertje of je zus opeens nergens meer te vinden. Om gek van te worden. Kan hij ook niet eens wat doen? Waarom moet ik altijd alles doen!?

En je hoopte dan dat je moeder dat ook door kreeg en de taken wat eerlijker verdeelde.

De familie Van den Akker had er uiteindelijk zelfs een rooster voor. Wanneer je moest helpen met de afwas. Een poging om het eerlijk te verdelen.

Zo gaat het in de kerk natuurlijk ook. De een ziet nu eenmaal eerder dat er iets gedaan of opgeruimd moet worden dan de ander. En dat wekt soms wrevel.

Het gekke van het verhaal van Marta en Maria is dat Jezus geen roostertje opstelt. Hij zegt niet: "Marta heeft nu wel even genoeg gedaan, Maria. Als jij nu de spullen afruimt, dan kan Marta hier ook even komen zitten."

Nee, Jezus doet het tegenoverstelde. Hij wijst niet Maria terecht. Hij wijst Marta terecht!

Tenminste zo klinkt het als Hij zegt: "Marta, Marta, je bent zo bezorgd en je maakt je druk over zoveel dingen. Er is maar één ding noodzakelijk. Maria heeft het juist gekozen, en dat zal haar niet worden ontnomen."

Dat is toch om gek van te worden? Maria zit daar maar niets te doen en zij krijgt de complimenten!

Wat is dit voor verhaal.

Ja – dat is precies de goede vraag.

Wat is dit voor verhaal.

Net als de Barmhartige Samaritaan is dit ook een gelijkenis.

En beide verhalen lijken ook wel een beetje op elkaar. Want de Leviet en de Priester die de zwaar gewonde man voor oud vuil lieten liggen langs de kant van de weg, deden strikt genomen wat de orthodoxe regels voorschreven. Als ze hem zouden helpen, zouden ze zichzelf onrein maken en zouden ze een tijdje geen dienst kunnen doen in de tempel. Alsof ze corona hadden, zeg maar.

Ze volgden de regels en deden toch niet het juiste.

Dat is wat hier ook wordt verteld.

Want Martha doet natuurlijk het juiste!

Zij is gastvrij. Zij ontvangt haar gasten met alles wat ze in huis heeft. Ze zorgt ervoor dat de gasten zich kunnen wassen. Er zijn kussens om op te zitten. Ze zorgt voor fris water en ze verdwijnt in de keuken om van het beste wat ze nog in huis heeft een goede maaltijd te bereiden.

Dat is hoe het hoort in het Midden-Oosten. Dat is wat Abraham doet als er op het heetste van de dag drie onbekende mannen komen bij zijn tent. Dat is wat Jezus zelf doet als er een grote menigte met hem is meegelopen en de avond valt. Hij zorgt dat er te eten is. Dat is precies zo als het hoort. Dat niet doen kan eigenlijk niet.

En toch zegt Jezus hier: "Er is maar één ding noodzakelijk. Maria heeft het juiste gekozen."

Hoe kan dat? Nou dat kan natuurlijk niet. Daarom is dit verhaal ook een gelijkenis.

Marta heeft het te druk.'

Ze houdt zich keurig aan alle regels van de gastvrijheid en heeft het zo druk met het volgen van alle traditionele voorschriften, dat ze gewoonweg de tijd en de rust niet heeft om de messiaanse boodschap te horen.

En daar zit het probleem. Ze leeft aan zichzelf voorbij. Martha wordt helemaal in beslag genomen door de zorg voor haar gasten, zo lazen we. Letterlijk staat er: ze wordt helemaal *omsloten* door de zorg. Ze zit gevangen in haar dienstbaarheid. Dienstbaarheid, *diaconia*, zoals er in het Grieks staat is natuurlijk prima. Mooi! Eén van de belangrijkste taken van de kerk. Maar alles met mate. Als het je helemaal in beslag neemt. Als het je gevangen houdt. Dan belemmert het je vrij te zijn. Vrij voor jezelf en voor God. Je raakt dan gevangen in alles wat je moet. Wat van je gevraagd wordt.

Je móet het goed doen. Je móet altijd je best doen. Presteren. Niet achterblijven. Maar voor wie doe je eigenlijk zo je best? Je weet het soms zelfs niet. Voor wie span je je zo in? Van wie krijg je graag erkenning?

Marta zit er in vast en ze moet eruit bevrijd worden. Dat is wat Jezus doet met die indringende oproep: 'Marta, Marta'.

Twee keer haar naam. Twee keer je naam in de Bijbel - dan wordt het ernst. Bij de braamstruik roept God twee keer: Mozes, Mozes. In het heiligdom van Eli riep God tot drie keer toe: "Samuel, Samuel".

En nu roept Jezus twee keer: Marta, Marta.

Als in de bijbel iemand twee keer bij zijn naam genoemd wordt, dan wordt iemand geroepen om iets nieuws te beginnen. Hij of zijn krijgt een goddelijke opdracht. God zet je even stil bij wie je werkelijk bent, wie je worden mag, waar je bestemming ligt....

Marta, Marta.... Dat is geen misprijzende hoofdschuddende reactie van Jezus, niet berispelend.

Het is een uitnodigend roepen.

'Kom naar buiten, kom uit het net waar je door omsloten wordt, uit wat je gevangen houdt... '

Marta, Marta: Ik bevrijd je uit je cocon van het eeuwige moeten.

Kom tot jezelf. Laat nu eens even alles uit je handen vallen en luister: "Je bent bezorgd en onrustig om veel, maar er is maar een ding noodzakelijk."

Of zouden we ook mogen zeggen: Er is er maar Eén noodzakelijk? Mária heeft door dat in Jezus God zelf hun huis is binnengekomen. Zij laat alles uit handen vallen en gaat bij Jezus zitten. Zij wil elk woord uit zijn mond horen. Zij voelt de heiligheid, de urgentie aan. Hier moet ik zijn!

"Maria heeft het goede deel gekozen," zegt Jezus. Zij heeft gekozen, wat zij nu nodig heeft. Tijd voor verstillig, verlangen naar woorden, verhalen, beelden die op weg helpen. En daarin

ontvangt ze veel van Jezus. Gewijde ruimte. Die ontstaat waar Jezus komt. Zomaar, in je dagelijkse omgang met de dingen, met de mensen, in je doen en in je laten.

Is dat een afkeuring van de opstelling van Marta?

Ja, in zekere zin wel. Jezus windt er geen doekjes om: "Maria heeft het juiste gekozen."

Marta moet bevrijd worden uit haar gevangenschap.

Maar is dat een afwijzing van haar actieve rol, van haar dienstbaarheid. Wordt hier haar manier van leven afgewezen? Als doener. Is ze dan minder waard dan de gevoelsmens? Is een beschouwende levenshouding altijd beter?

Wie doet er dan zo de afwas na het koffiedrinken? Als we allemaal verstild in de kerk blijven zitten, of opgaan in het verhaal van de ander?

Precies.

Dat wil dit verhaal namelijk niet zeggen.

Dat de ene manier van leven beter is dan de ander.

Het gaat om het maken van de juiste keuze op het juiste moment.

En dat is al moeilijk genoeg.

Soms moet er gehandeld worden. Soms moet je juist even een pas op de plaats maken.

En alles wat je doet: stil luisteren of een maaltijd bereiden: doe het met aandacht.

Het gaat om het juiste evenwicht. Ga niet helemaal op in baan, in je zorg om de mensen om je heen. In de zorg om wat er in de wereld allemaal wel niet gebeurt. Raak er niet in gevangen. Maar ja, er moet ook gehandeld worden en ja, als niemand wat doet gebeurt er helemaal niets. Dus wees alsjeblieft een Marta, maar met mate. Voor je het weet ben je *burn out*. Zit je ziek thuis en heeft niemand wat aan je.

Er is Eén noodzakelijk.

In je doen en in je laten.

De God van Hemel en aarde.

Amen

- Muzikaal intermezzo

ANTWOORD

- Lied 'Een rijke schat van waarheid' (Lied 313)
- Dankgebed en voorbeden, stil gebed, Onze Vader
- Collecte
  1. Aandachtscentrum Den Haag
  2. Christus Triumfatorkerk

GAAN

- Slotlied 'Gij hebt, O Vader van het leven' (Lied 823: 1 en 4)
- Zegen, gevolgd door gezongen "Amen"